

BIO SUMMIT 2011

Mýty kolem českého ekologického zemědělství zboří na dvou konferencích i zahraniční odborníci

V Praze 15. listopadu – Je dražší, méně vynáší, není zdravější, obrací se naivně do minulosti, nekultivuje krajinu a dokonce jeho produkty zavrhuje i ptáci. To jsou jen některé z mýtů, které nadále obestírají obor ekologického zemědělství: obor, v němž se v západní Evropě několik desítek let profilují úspěšní chovatelé a pěstitelé, stejně jako podnikatelé, a který má stále více zastánců i v České republice. Aktuálně se počet aktivních biofarmářů odhaduje na 3 000, ti hospodaří na více než 11 % z celkové výměry zemědělské půdy, což už je dokonce i nad průměrem v Evropské unii! A stoupající poptávka koncových spotřebitelů dává prostor pro další růst celého odvětví.

Právě na vyvracení mýtů, z nichž část je vytvářena a přiživována uměle, je zaměřena dvojice konferencí: 3. mezinárodní vědecká konference ekologického zemědělství a prestižní Biosummit 2011. Na obou událostech, jež jsou pro letošní rok vůbec nejvýznamnějšími v této oblasti, se tak bude řešit další směřování ekologického zemědělství a produkce biopotravin. Do debaty přispějí podnikatelé, farmáři, politici, zástupci vědy a výzkumu, ministerstev a nevládních zemědělských a potravinářských organizací.

Výjimečnou koncentrací témat zaměřených na biopotraviny dokazují i další dvě spřízněné akce: dnes večer, v úterý 15. 11., bude v Malostranské besedě v rámci Biosummitu vyhlášen vítěz soutěže o Nejlepší bioprodejnu svazu PRO-BIO 2011. Zítra, ve středu 16. 11., pak konferencí „Biopotraviny ve školním stravování - aktuální zkušenosti a výhled do budoucna“ v Konferenčním centru City Pankrác vyvrcholí tříletý projekt Bioškoly. Ten má za podpory Ministerstva zemědělství za cíl přivést produkty tuzemských ekologických zemědělců na talíře žáků mateřských, základních i středních škol v Praze, Středočeském, Královéhradeckém a Jihomoravském kraji.

Dvoudenní 3. mezinárodní vědecká konference ekologického zemědělství se zaměřuje na prezentaci aktuálních poznatků vědy a výzkumu v oblasti ekologického zemědělství pro region střední a východní Evropy. Probíhá 14. a 15. listopadu 2011 na půdě České zemědělské univerzity v Praze - Suchdole a nahlíží na řadu dílčích oblastí, jež s tímto oborem souvisí. Své poznatky představí například Bořivoj Šarapatka (předseda ČTPEZ a vědeckého výboru konference), Carlo Leifert (University of Newcastle), Jana Hajšlová (VŠCHT Praha) a další. Více informací na <http://www.ctpez.cz/>.

Prestižní konference Biosummit 2011, kterou hostí v prostorách Poslanecké sněmovny PČR Podvýbor pro ochranu přírody a krajiny PS PČR, svou hlavní

Kontakt pro média:

Barbora Dušková - SMART Communication s.r.o.

T/F: +420 272 657 121 / M: +420 733 538 889

E: duskova@s-m-art.com / W: www.s-m-art.com

BIO SUMMIT 2011

myšlenkou naváže na výše avizovanou vědeckou konferenci. V úterý **15. listopadu** nabídne otevřenou diskuzi aktérů ekologického zemědělství a produkce biopotravin s politiky, médií a veřejností. Konference propojí klíčové osobnosti těchto oblastí a poukáže na roli, kterou by ekologické zemědělství a produkce biopotravin měly zaujmout v nové Společné zemědělské politice EU. V této souvislosti zazní – vedle zmíněných mýtů - palčivé a aktuální otázky: *„Potřebují ČR a EU skutečně biopotraviny? Jaká bude role ekologického zemědělství ve světě, v EU a v ČR? Jak je to s kvalitou biopotravin?“* Diskutovat budou například Stefan Hipp (ředitel firmy Hipp), Carlo Leifert (University of Newcastle), Miroslav Toman (prezident Potravinářské komory ČR), Josef Dlouhý a Jiří Urban (Česká technologická platforma pro ekologické zemědělství) a další. Více informací na <http://www.biosummit.eu/>.

Vedle zahraničních vědců, podnikatelů a rovněž biofarmářů bourají na dvojici konferencí mýty kolem ekologického zemědělství rovněž čeští zástupci. K neaktivnějším (a zároveň nejdéle působícím) zastáncům ekologického zemědělství patří **Josef Dlouhý a Jiří Urban z České technologické platformy pro ekologické zemědělství**. Podle nich představuje tento přístup k rostlinné i živočišné produkci ideální řešení, jak spojit ohledy k přírodě, prostředí, krajině a zdraví s produkcí potravin.

Ekologické zemědělství je podle nich možným řešením environmentálních problémů jak v rozvinutých zemích (20 – 30% snížení výnosů je vykompenzováno snížením nákladů na vstupy), tak i pro rozvojové země (kde bylo vykázáno až 50% zvýšení výnosů), které ani na drahé vstupy nemají prostředky a na techniku potřebnou infrastrukturu.

„Na otázku, jestli ekologické zemědělství uživí svět je, podle jedné anglické studie, jednoznačná odpověď ano,“ říkají Josef Dlouhý a Jiří Urban. A dodávají, že moderní ekologické zemědělství nemá nic společného se zemědělstvím předindustriálním v Evropě, ani s primitivním zemědělstvím v rozvojových zemích. Využívání sofistikované techniky, moderních technologií a biologických metod v něm není vůbec zakázáno, naopak. *„Průmyslová hnojiva a chemické pesticidy jsou nahrazeny celou řadou vědomostně intenzivních agrotechnických opatření, jako je ekofunkcionální intenzifikace,“* dodávají přední experti.

Biofarmáři i vědci naklonění ekologickému zemědělství odmítají kromě jiného používat průmyslová hnojiva na bázi syntetického dusíku. Přednost (a záruku dobrých výnosů) vidí v kvalitní, oživené a úrodné půdě, kdy výživa rostlin je zajištěna pomocí přirozeného koloběhu živin v půdě. Z tohoto důvodu má velký význam množství a kvalita půdního humusu a také obsah organické hmoty v půdě – je to zásobník půdních živin, které se uvolňují.

Důvod pro striktní odmítnutí umělých hnojiv spočívá rovněž v tom, že na výrobu syntetického dusíku je zapotřebí velké množství energie, navíc dusíkem přehnojené rostliny jsou

Kontakt pro média:

Barbora Dušková – SMART Communication s.r.o.

T/F: +420 272 657 121 / M: +420 733 538 889

E: duskova@s-m-art.com / W: www.s-m-art.com

BIO SUMMIT 2011

náchylnější k napadení chorobami a škůdci. Nehledě na to, že fosfor a draslík se těží z konečných, dnes již skoro vyčerpaných zdrojů. Tomuto tématu se dlouhodobě věnuje profesor **Carlo Leifert z University of Newcastle**, jeden z čelných řečníků 3. mezinárodní vědecké konference ekologického zemědělství a Biosummitu 2011.

I když podle Carlo Leiferta dusíku k hnojení plodin může být ještě nějakou dobu relativně dost, jeho výroba z fosilních zdrojů z něj učiní velmi drahé hnojivo. Nehledě na to, že právě při výrobě průmyslových hnojiv dochází k velké produkci CO₂ a znečišťování ovzduší. Daleko dramatičtější situace může již brzy nastat u fosforu: podle odhadu má lidstvo k dispozici při pesimistické vizi zásoby fosforu na 30-40 let, při optimistickém pohledu na 60-90 let. Důsledek? Zatímco v roce 2000 se výnosy obilovin dostaly kvůli maximální intenzifikaci umělými hnojivy (minerálním dusíkem) ke svému maximu kolem 9 tun na hektar, počátkem 22. století může nedostatek fosforu srazit výnosnost u konvenčního zemědělství na 4 tuny na hektar. „*Jako první bude muset pravděpodobně čelit nedostatku surovin pro výrobu umělých hnojiv Čína,*“ soudí Carlo Leifert.

Ekologické zemědělství, které nevyužívá průmyslových minerálních hnojiv, v současné době produkuje ve vyspělých zemích přibližně 6 tun ozimé pšenice na hektar, což je asi o 25 % méně než u intenzivního zemědělství. Cena za tento rozdíl je však pro konvenční zemědělství vysoká: v posledních 40 letech sice došlo k dvojnásobnému zvýšení produkce, ale také k pěti až sedminásobnému zvýšení použití dusíkatých hnojiv, což znamená, že na produkci 1 kg potravin je třeba dvakrát až třikrát více dusíkatých hnojiv než dříve.

Výše popsané rozdíly a rizika jsou však jedním z mnoha argumentů pro ekologické zemědělství. Vzrůstající poptávka po biopotravinách je důkazem, že spotřebitelé sledují zdravější životní styl. Pohnutky zákazníků jsou však daleko širší: od snahy získat co nejchutnější potraviny, až po podíl na ochraně životního prostředí a krajiny. Jeden zakoupený biovýrobek znamená podporu celého systému, jeho šetrného zpracování ohleduplného k přírodě a přírodním zdrojům. Nehledě na zjevné výhody, jimiž jsou lepší chuť, vyšší nutriční hodnoty obsažené v biopotravinách nebo absence reziduí pesticidů.

Přímými aktéry v procesu produkce biopotravin jsou v první řadě sami ekologičtí zemědělci, kteří respektují přírodní systémy a cykly a jsou zodpovědní za zacházení se zvířaty, využívání energií a přírodních zdrojů, jako jsou voda, půda, organická hmota a vzduch. Ekologičtí zemědělci nepoužívají látky a postupy znečišťující a zatěžující okolní ekosystémy (například chemické pesticidy – přípravky na ochranu rostlin). Snižují tím množství syntetických chemických látek ve vodě, ovzduší, a tím i v potravinách. Neznečišťují životní prostředí a nedegradují půdu, protože ji hnojí ekologicky hnojem hospodářských zvířat, kompostem a zeleným hnojením.

Zájmem ekozemědělců je rovněž eticky pečovat o hospodářská zvířata a jejich pohodu. Každé zvíře v ekologickém chovu musí mít zaručenu dostatečnou, zákonem stanovenou plochu k pobytu, a to jak ve stáji, tak ve venkovním výběhu. Samozřejmostí je zákaz

Kontakt pro média:

Barbora Dušková – SMART Communication s.r.o.

T/F: +420 272 657 121 / M: +420 733 538 889

E: duskova@s-m-art.com / W: www.s-m-art.com

BIO SUMMIT 2011

klecových chovů a menší počet zvířat na jednotku plochy. Dbá se také na kvalitní krmivo, jehož valná část musí rovněž pocházet z ekologického zemědělství. Ekologické zemědělství navíc není v rozporu s nejnovějšími trendy, jak je často mylně vnímáno. Naopak vychází vsříc novým technologiím a postupům, které mohou jít příkladem i konvenčním zemědělcům. Může však obstát v boji s konvenčním zemědělstvím, které sleduje primárně výnosy, a to i ve vztahu ke koncové ceně pro spotřebitele? I na to se zaměřují obě pražské konference...

Tendence prosadit systém ekologického zemědělství se u nás začaly objevovat už ve 20. letech minulého století, kdy byly zaznamenány první negativní dopady chemické a technické intenzifikace zemědělství. Se zvýšeným používáním dusíkatých hnojiv a s rozvojem technologií, zejména traktorů, se začaly ve zvýšené míře vyskytovat choroby, škůdci a snížená kvalita potravin. K výraznějšímu rozvoji ekologického zemědělství došlo v České republice až po roce 1990.

Nejčastějšími problémy, se kterými se v našich podmínkách setkáváme, je nespokojenost koncových spotřebitelů z důvodů nesnadné dostupnosti kvalitních domácích biopotravin. Naopak domácí producenti, kteří vesměs usilují o zavádění nových produktů na trh, si stěžují na malou reklamu a nedostatečnou prezentaci biopotravin, což může ohrozit odbyt.

V České republice navíc chybí historické zkušenosti s ekologickým způsobem hospodaření a to zejména na orné půdě. Všechna opatření v konvenčním zemědělství jsou podložena mnoha pokusy a výzkumy a jsou vypracovávány nové postupy - podobné poznatky a studie jsou však v ČR v ekologickém zemědělství prozatím nedostatečné. V zahraničí je výzkum pokročilejší, ne všechna zjištění a zkušenosti jsou však přenositelné.

Diskuse na 3. mezinárodní vědecké konferenci ekologického zemědělství a na zasedání Biosummit 2011 se rovněž týká dotací vyplácených za pozitivní přínos ekozemědělství ve vztahu k ochraně životního prostředí, které však od roku 2014 nemusí být tak štedré jako dosud. V ČR totiž stále chybí výraznější podpora ekologického zemědělství a produkce biopotravin ze strany státu, přičemž o zvrát této situace obě konference prioritně usilují.

3. mezinárodní vědeckou konferenci ekologického zemědělství pořádají **Česká technologická platforma ekologického zemědělství a Felicius o.p.s.** ve spolupráci s **evropskými výzkumnými organizacemi**.

Záštitu nad konferencí poskytl ministr zemědělství ČR Ing. Petr Bendl a Ministerstvo životního prostředí ČR.

Odbornými partnery konference jsou Bioinstitut, Evropská technologická platforma ekologického zemědělství - TP Organics, IFOAM EU Group, Univerzita Palackého Olomouc, Česká zemědělská univerzita v Praze, Ministerstvo zemědělství ČR, Agrární komora ČR, Potravinářská komora ČR, PRO BIO Svaz ekologických zemědělců, Bioškoly.

Spolupracující instituce: Bioforsk, Bioinstitut CZ, Bio Forschung Austria, FiBL International, VŠCHT Praha, ISOFAR, Leibniz – ZALF Münchenberg DE

Partnery konference jsou Hipp GmbH, Sonnentor s.r.o., ProfiPress s.r.o.

Kontakt pro média:

Barbora Dušková – SMART Communication s.r.o.

T/F: +420 272 657 121 / M: +420 733 538 889

E: duskova@s-m-art.com / W: www.s-m-art.com

BIO SUMMIT 2011

Biosummit 2011 pořádají **Podvýbor pro ochranu přírody a krajiny Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Česká technologická platforma pro ekologické zemědělství a společnost Felicius o.p.s.**

Záštitu převzali předsedkyně PS Parlamentu ČR Miroslava Němcová, ministr zemědělství Ing. Petr Bendl a Ministerstvo životního prostředí ČR.

Odbornými partnery konference jsou Bioinstitut, Evropská technologická platforma ekologického zemědělství - TP Organics, IFOAM EU Group, Univerzita Palackého Olomouc, Česká zemědělská univerzita v Praze, Ministerstvo zemědělství ČR, Agrární komora ČR, Potravinářská komora ČR, PRO BIO Svaz ekologických zemědělců.

Spolupracující instituce: Bioforsk, Bioinstitut CZ, Bio Forschung Austria, FiBL International, VŠCHT Praha, ISO FAR, ZALF Münchenberg DE

Partnery konference jsou Hipp , Sonnentor s.r.o., ProfiPress, Bioškoly

Kontakt pro média:

Barbora Dušková - SMART Communication s.r.o.

T/F: +420 272 657 121 / M: +420 733 538 889

E: duskova@s-m-art.com / W: www.s-m-art.com